

**Velkommen til Medicinhavernes
nyhedsbrev**

Et nyt år er skudt i gang, og Medicinhaverne forbereder sig på en spændende, ny sæson. Dette nyhedsbrev er lidt mere teksttungt end normalt, for vi har meget at fortælle.

Mens haverne hviler, er aktiviteterne nemlig flyttet inden døre med planlægnings- og idemøder, generalforsamling, foredrag og kurser. Alt dette og også artikler om morbær og silkeorm, kan du læse om her.

KALENDER

Torsdag den 2. marts kl 19

Store sal i Borgerhuset, Ahlefeldtsgade, Rudkøbing

Medicinhavernes Generalforsamling

Indkaldelse og dagsorden vil senere blive udsendt per mail til medlemmerne

Onsdag d. 8. marts kl. 19

Store sal i Borgerhuset, Ahlefeldtsgade, Rudkøbing

Foredrag om biodiversitet ved Ann Berit Frostholt

Pris inkl. kaffe og kage: 75 kr. for ikke-medlemmer, 50 kr. for medlemmer

Tilmelding er ikke nødvendig

Lørdag den 11. marts kl 10

Frivilligcenter Langeland, Fredensvej 1, Rudkøbing

Podkursus ved Peder Lollesgaard og Jann Poulsen

Der kan podes både æbler (nye sorter og gamle langelandske), samt kirsebær-, blomme- og pæretræer.

75 kr for ikke medlemmer, 50 for medlemmer samt 25 kr pr træ.

Lørdag den 1. april kl. 10

i Medicinhaverne

Beskærekursus med Jann Poulsen

Pris 50 kr. for medlemmer, 75 for ikke-medlemmer

Året rundt fra solopgang til solnedgang

Medicinhaverne er åbne for publikum

Entré: 50 kr, børn under 18 og medlemmer har gratis adgang

**Sådan får du flere sommerfugle, vilde bier
og andre dyr i din have**

FOREDRAG OM BIODIVERSITET ved Ann Berit Frostholt

I disse år tales der meget om biodiversitet, men hvad er det for en størrelse og hvad kan vi gøre for at bevare og udvikle biodiversiteten, også i vores egne haver?

Det bliver vi meget klogere på, når Ann Berit Frostholt fra Nature Works kommer forbi, og fortæller om de hjemmehørende planter som grundlag for naturens mangfoldighed af liv.

Vi hører om årsagerne til tabet af biodiversitet og om de virkemidler, der kan gøres brug af for at bevare og udvikle biodiversiteten i vores haver. Vi hører om hendes erfaringer, får gode råd til plantevalg og havearbejde i en haver, der understøtter biodiversitet gennem året. Samtidig bliver vi klogere på, hvilke arter vi kan hjælpe i vores egne haver og andre steder, hvor vi har vores gang.

Ann Berit Frostholt

arbejder som biodiversitetsrådgiver,

og har i mange år arbejdet med alle facetter af naturbeskyttelse og i dag hjælper hun virksomheder, skoler, grundejerforeninger mm. med at skaffe plads til den trængte natur.

Og så er hun i gang med at omdanne 2000 kvadratmeterhave til "Vild med vilje".

Foredraget holdes onsdag d. 8. marts kl. 19 i Store sal i Borgerhuset i Ahlefeldtsgade. Entré: 70 kr for ikke-medlemmer, 50 kr for medlemmer.

NYT FRA MEDIEFRONTEN

Tak til alle jer, der har tilmeldt jer vores nye nyhedsbrev. Nu har vi snart nået halvdelen af vores gamle læsere.

Redaktøren beklager, at nogle af jer modtog det samme nyhedsbrev to gange i december. Det var en fejl, men al begyndelse er svær, og der er mange nye taster at trykke på...

HURRA!

Medicinhabererne er tilbage på Facebook

Medicinhavernes Facebookside havde knap 2200 følgere, inden den sidste sommer blev hacket og dermed gjort ubrugelig for Medicinhabererne.

Efter utallige forsøg på at vriste den ud af hænderne på hackerne og forsøg på at komme i kontakt med Facebook, som ifølge eksperter er de eneste, der kan frigive hakede konti, har vi givet op og lavet en ny Facebookside, som vi håber, så mange som muligt vil like og dele, så vi kan få vores Facebookvenner tilbage.

Den nye side hedder **Medicinhabererne Tranekær**.

Adressen er: <https://www.facebook.com/MedicinhabererneTranekaer/>

Opslaget er lige nu delt 308 gange, og det er vi meget taknemmelige for.

Den gamle side ligger der stadig, og hvis man lige springer hackernes fem grimme opslag over, så ligger Medicinhavernes opslag nedenunder helt tilbage til 2015, hvor siden blev oprettet.

Kender du i øvrigt nogen, der kender nogen, der har en mailadresse på en medarbejder hos Facebook, så hører vi gerne fra dig på medicinhaverne@fynspost.dk

MORBÆR

SILKEORMENS FØDE ER OGSÅ EN MEDICINSK PLANTE

Silkeorme lever på hvid morbær (*Morus alba*), hvor de spiser bladene, men hvid morbær tilskrives også medicinsk betydning, og planten har været brugt som medicin i Kina i omkring 5000 år! I Danmark bliver hvid morbær ikke ret

stor, men den kan bruges som hækplante. Herhjemme kender vi især den sorte morbær, som i form og farve ligner brombær. Den smager vidunderligt, og der kan laves en herlig snaps på de stærkt farvende bær.

Alle dele af den hvide morbærplante tilskrives medicinsk virkning, og endda silkeormens ekskrementer har i Kina været brugt til at behandle opkastning.

Bladene er slimløsnende og anvendes i Kina mod hoste, mod feber, hovedpine, svimmelhed og til behandling af betændte øjne. Frugten spises for at forhindre håret i at blive gråt, mod svimmelhed, ringen for ørerne, uklart syn og søvnløshed. Frugtsaften er rensende og styrkende og bruges som mundskyllevand, og endelig bruges rodbarken afførende og mod tandpine.

Rodbarken indeholder Kowanon-G som er antibakterielt specielt mod caries fremmende bakterier, og rodbarken indeholder Albanol A, som formentlig har en effekt på leukæmi.

Hvid morbær har været dyrket i Danmark som foder for silkeorme. Christian IV satte en produktion i gang, dog uden held, men så vidt vides, findes der i København endnu et enkelt eksemplar af hans hvide morbærplanter.

I 1727 fik Kongehuset plantet hvid morbær i Kongens Have i håbet om en større silkeproduktion, men uden større held. Først i begyndelsen af 1900-tallet blev der indledt en mere professionel avl i Danmark, men det blev heller ikke den store succes.

MORBÆR PÅ LANGELAND

Morbærtræer kan sagtens vokse på Langeland, og flere steder findes de gamle eksemplarer af træet, som har de herligste bær, men de træer, der vokser her i dag, er især sorte morbær.

I 1851 forsøgte man ligefrem at få en morbæravl i større målestok på Langeland, men det vides ikke, om avlen overhovedet kom i gang.

I Langelands Avis 19. april 1851 stod der " For om muligt at få lagt til grund til silkeavl her på stedet, har man forskaffet fra det danske silkeselskab i København flere 100 stykker 6 a 8 års gamle planter af de hvide morbærtræer, hvoraf en del kan overlades til byens borgere for den meget lave pris af 4 skilling pr. stk, når de lysthavende behage derom uopholdeligt at henvende sig til købmand Melson. Det bemærkes, at dette træ afgiver en spiselig frugt".

I Langelands Avis den syvende maj 1851 stod der: "Borgerrepræsentationen lader i disse Dage paa forskellige Steder "navnlig paa Eksercerpladsen" plante et stort parti unge Morbærtræer, der, naar de i Tiden opvokse til en passende Størrelse, er bestemte ikke blot til Forskønnelse, men om mulig ogsaa til Nytte".

Eksercerpladsen lå neden for Bymøllen. Det synes nu ikke som om, det havde nogen særlig succes, for der er ikke kendskab til hvide morbær på Langeland, på nær i Medicinhaverne! Men hvem ved, måske stammer de gamle morbærtræer i Rudkøbing præstegårdshave og Strandgårdens have ligefrem fra den kampagne?

Til gengæld blev der i haven bag Langelands museum, Østergade 25, for mange år siden plantet en sort morbær, fordi museets stifter Jens Winther oprindeligt havde haft et morbærtræ i haven. Træet blev stort og bar hvert eneste år enormt mange og lækre bær. Uheldigvis blev det ikke stammet op, og nu er det ulykkeligvis blevet fældet. Honi soit qui mal y pense!

Helle Ravn

Træet på billedet er Jette og Jesper Jensens meget frugtsommelige, sorte morbærtræ på Sydlangeland. Privatfoto (red)

HVORDAN UDVIKLER VI MEDICINHAVERNE?

Referat fra et møde fuld af ideer og forslag

Ca 40 frivillige deltog den 18. januar i Havegruppens årlige planlægningsmøde. Det blev en energisk dag, hvor alle bidrog med synspunkter og ideer til forbedringer.

Vi startede med et overblik over resultaterne i 2022, hvor meget er opnået, men vi for første gang i mange år havde tilbagegang i besøgstallet. Vi har med et besøgstal på 14.642 mistet noget af den store vækst i de to år med Corona-restriktioner, men ligger dog 3500 over tallet fra året før Corona. Mødets hovedtema blev derfor: Hvordan kan vi forbedre besøgstallet?

Alfio Bonanno var inviteret til at holde oplæg om et kunstprojekt, som vi sammen ønsker at skabe i Medicinhaverne.

Det bliver en kæmpe organisk skulptur i træ med et skelet i robinia, som indvendigt beklædes med planker i Douglasgran, der danner læ for 25-30 siddepladser af egeplanker og sten. Udvendig beklædes den med egegrene, som bevokses med vild caprifolie.

Skulpturen skal bygge bro til Skulpturparken TICKON på den anden side af Botofte Strandvej og tiltrække gæster begge steder. Samtidig skal det danne en smuk ramme om fortælling under rundvisninger, picnic mm. Om kort tid starter arbejdet med at søge penge til projektet.

IDEER FRA BRAINSTORM

Som eksempler kan nævnes:

- Børnenes Medicinhave videreudvikles, gerne i samarbejde med skoler og evt. daginstitutioner. Forslag om madpakkehus mm.
- Have 6 etableres gradvist og der oprettes en ny havegruppe når der er behov. John Mosegaard Hansen er formand for haven.
- Formidlingsvæg under halvtag som placeres tæt på betalingspavillonen med tekst og flotte fotos om udvalgte planter over små højbede, hvor den enkelte plante vokser. Povl Erik Hansen viste skitse af forslaget.

- Velkomstrådet ændres så det bliver tydelige, hvad de besøgende får for pengene. Nyt dronebillede, Evt. flyttes lågen op til betalingspavillonen, og Øhavsstien lægges bagom denne. Evt. digital skærm med billeder fra haven og program for hvad der sker.
- Forsøg på bemanning af indgangen i højsæsonen - med frivillige, unge der får gratis medlemskab eller evt. ansatte.
- Forbedring af salgsområdet med tag over det andet plantebord og et lodret skab til salg af marmelade, frø og bøger
- Der var mange forslag til hvordan vi tiltrækker og fastholder flere frivillige – også til alle mulige andre funktioner end havearbejde, f.eks. billetsælgere. Desuden var der forslag om at arbejdsdagen om tirsdag suppleres med et eftermiddagshold, som efter et fælles frokostmøde går i gang, når formiddagsholdet går hjem.
- Mere PR – fx målrettet til Haveselskabets lokalafdelinger
- Ønske om større inddragelse af de frivillige: Bestyrelsesreferater gennemgås på frokostmøder, og der holdes 2 forlængede frokostmøder hvert år med status på, hvordan det går.

Forslagene vil blive vurderet af bestyrelsen, og nogle af dem vil komme med i budgetforslaget til vores generalforsamling den 2. marts.

Har du husket at betale kontingent for 2023?

Medicinhaveerne har i begyndelsen af januar mailet kontingentopkrævninger til de godt 400 husstandsmedlemmer, som hver betaler 200 kr. årligt for at være medlem.

Vi håber, at så mange som mulig fortsætter medlemskabet. Det betyder nemlig meget, at vi kan vise, at vi har stor opbakning, når vi søger fondsmidler.

Har du ikke modtaget en mail vedr. kontingentfornyelse, så tjek gerne dit spamfilter. Du er også velkommen til at sende en mail til medicinhaveerne@fynpost.dk, så mailer vi en ny opkrævning til dig. Som noget nyt kan der i år betales med MobilePay til dette nr. 330180.

De 200 kr. kan også overføres via banken til reg. nr. 0860 – kontonummer 0001028871. Uanset betalingsmåden så opgiv meget gerne dit medlemsnummer i forbindelse med indbetalingen. Det letter registreringen vældig meget.

Når de 200 kr. er gået ind på Medicinhavernes konto, sender vi dig en mail med medlemsbeviset for 2023. Det kan du så vælge enten at printe eller blot tage et billede af det med din mobiltelefon og gemme det i telefonens billedarkiv.

Et medlemskab gælder for alle i husstanden, der er tilmeldt adressen. Det giver gratis adgang til haverne året rundt og rabat på kurser og foredrag og andre aktiviteter.

Følg også Medicinhaverne på

Instagram: [intagram.com/medicinhaverne tranekaer/](https://www.instagram.com/medicinhaverne_tranekaer/)

Facebook: Medicinhaverne

Tranekær <https://www.facebook.com/MedicinhaverneTranekaer/>

Tilmelding Medicinhavernes Nyhedsbrev [via dette link](#)
eller ved at sende en mail med "ja tak" til Nyhedsbrev@Medicinhaverne.dk

Nyhedsbrevet udsendes af

Medicinhaverne i Tranekær, Botofte Strandvej 2A, 5953 Tranekær

medicinhaverne@fynpost.dk

Redaktør: Lise Munk

Tekst og billeder: Per Mansa, Helle Ravn, Lene Anker, Bente Wulff, Ole F. Jakobsen og PxHere og Pixabay.

Læs om vores persondatapolitik her:

<https://medicinhaverne.dk/persondatapolitik/>

